

Goście z Daemen College w Amherst, NY, z USA we współpracy z Towarzystwem Przyjaciół Nauk w Przemyślu

Towarzystwo Przyjaciół Nauk od kilku lat prowadzi regularną współpracę ze społecznością akademicką Daemen College w Amherst, w stanie Nowy Jork - miejscowości leżącą tuż obok Buffalo. Najpełniej kooperacja przejawia się w corocznie organizowanych przyjazdach młodzieży do Przemyśla, kiedy członkowie i sympatycy TPN odpowiadają za pobyt Amerykanów nad Sanem. Miasto stanowi dla nich doskonałą przestrzeń do badania wielokulturowego dziedzictwa regionu, a przy okazji - świetną bazę wypadową do wyjazdów w okolice. Koordynatorem współpracy jest wiceprezes dr hab. Tomasz Pudłocki.

W tym roku amerykańscy goście zjawili się z wizytą nad Sanem w dn. 28 VI - 4 VII. Byli po prawie trzech intensywnych tygodniach w Warszawie i Krakowie, które upłynęły im na zajęciach dotyczących historii i kultury Polski. W gościnnych murach TPN mieli trzy cykle zajęć: W dn. 29 VI w godz. 10:00-11:30 dr hab. Jadwiga Sawicka (Uniwersytet Rzeszowski) wygłosiła dla nich wykład pt. „Creating the Public Space in Contemporary Poland”, a następnie w godz. 11:45-13:15 dr. hab. Tomasz Pudłocki prelekcję pt. „Behind the Iron Curtain - Central Eastern Europe, 1945-1953”. W dn. 2 VII dr hab. Pudłocki wygłosił dwa wykłady w godz. 9:00-12:00: „Poland, 1945-1989” oraz „Challenges of Contemporary Poland”. W dn. 4 VII w godz. 10:00-12:00 młodzi Amerykanie mieli okazję wziąć udział w warsztatach graficznych, przygotowanych i przeprowadzonych przez państwa Bożenę i Wiesława Skibińskich. Sala wykładowa TPN została zamieniona na studio artystyczne, w którym gości mieli okazję posłuchać o historii grafiki, przypatrzeć się technikom wykonywania tradycyjnych grafik i w końcu samemu wykonać swoje małe dzieła sztuki. Spotkanie z artystami-grafikami było też okazją do zobaczenia wybranych przykładów grafik z kolekcji państwa Skibińskich.

Opiekun grupy, historyk sztuki mgr Brian Hammer był w Polsce nie po raz pierwszy, ale młodzież nie kryła zaskoczenia pięknem zabytków i czarem Przemyśla, o którym nigdy wcześniej nie słyszała. Zarówno wizyta w Domu Ukraińskim, w Przemyskiej Bibliotece Publicznej, jak i remontowanym domu sióstr Podgórnkich (które ocalały tyłu Żydów w czasie II wojny światowej), cieszyły się, jak w latach ubiegłych, ogromnym zainteresowaniem. Pod czujnym okiem p. Barbary Boroń-Holeczko młodzież z wielkim zacięciem robiła pierogi ruskie - pomysł, by włączyć element kulinarny okazał się strzałem w dziesiątkę i przyniósł uczestnikom sporo radości.

Poza Przemyślem Amerykanie mieli okazję zobaczyć zbiory zamku w Łańcucie, podziwiać założenia polskiego renesansu w Zamościu, czy odbyć spacer po Rzeszowie - mieście partnerskim Buffalo, obok którego leży Amherst. Ze względu na tragiczną historię przemyskich Żydów, z których duża część w czasie II wojny światowej została zamordowana w obozie zagłady w Bełżcu, organizatorzy zabrali gości na warsztaty do tego przygranicznego miasteczka. Teren Miejsca Pamięci i zajęcia edukacyjne, jak zawsze perfekcyjnie przygotowane przez pracującą tam kadrę, dopięły skomplikowaną historię ludzi, których świat został brutalnie zniszczony przez nazistowskie Niemcy.

Półtora tygodnia szybko minęły, ale... TPN już we wrześniu współorganizuje z Daemen College konferencję naukową dotyczącą udziału Polonii w odzyskanie przez Polskę niepodległości w 1918 r. To kolejny dowód na to, że dobra i stała współpraca może świetnie się rozwijać bez względu na odległość i daje okazję do różnych form działania. Amerykanie już planują powrót nad San za rok i wszystko wskazuje na to, że... nie będą sami, a w liczniejszym składzie. Dołączą do nich „posiłki” z Teksasu. Bowiem kadra i studenci z Austen, którzy też w tym samym czasie realizują program poznawania wielokulturowego dziedzictwa Polski, planują włączyć Przemyśl na przyszły rok do swego planu i już rozpoczęły rozmowy z TPN, aby oba programy odbywały się nad Sanem wspólnie.

